

Plenum

Måndag 24.6.2024 kl. 12.03—15.21

Plenum började kl. 12.03. Plenum avslutades kl. 15.21.

Överläggningarna leddes av talman Jussi Halla-aho (12.03—13.58) och andre vice talman Tarja Filatov (13.58—15.21).

1. Namnupprop

Namnuppropsrapport Bilaga 1A

Namnupprop verkställdes.

2. Meddelanden

Talman Jussi Halla-aho: Jag meddelar ledamöterna att vi ändrar på behandlingsordningen så att ärende 5 och 6 byter plats sinsemellan.

2.1. Regeringens propositioner

Statsrådet har 20.6.2024 överlämnat regeringens propositioner RP 73—75/2024 rd.

2.2. Statsrådets redogörelse

Statsrådet har 20.6.2024 överlämnat till riksdagen en redogörelse SRR 3/2024 rd om utrikes- och säkerhetspolitik.

3. Fyllnadsval till social- och hälsovårdsutskottet

Val VAL 27/2024 rd

Val

Riksdagen valde Markku Siponen till medlem i social- och hälsovårdsutskottet.

4. Fyllnadsval till kommunikationsutskottet

Val VAL 28/2024 rd

Val

Riksdagen valde Eerikki Viljanen till ersättare i kommunikationsutskottet.

Protokoll i sammandrag PRS 71/2024 rd

5. Interpellation om minister Wille Rydmans ställning

Interpellation IP 6/2024 rd

Bilaga till protokoll Förslag om misstroende 20.6.2024 Bilaga 5A

Enda behandling

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 5 på dagordningen presenteras för enda behandling. Nu fattar riksdagen beslut om Timo Furuholms m.fl. interpellation om minister Wille Rydmans ställning. Debatten om ärendet avslutades i plenum 20.6.2024.

Under debatten har ledamot Timo Furuholm understödd av ledamot Timo Harakka framställt ett förslag om misstroende mot minister Rydman. Vidare har under debatten ledamot Antti Kurvinen understödd av ledamot Hanna Kosonen framställt ett förslag om misstroende mot statsrådet. Förslagen har delats ut som kopior till ledamöterna. (Bilaga till protokollet 5A)

Redogörelsen godkändes.

Talman Jussi Halla-aho: Riksdagen ska nu rösta om förslagen. Först röstar riksdagen om ledamot Furuholms förslag. Därefter röstar riksdagen om huruvida statsrådet har riksdagens förtroende.

Omröstningsordningen godkändes.

Förtroende för minister Rydman ”ja”, Timo Furuholms förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 92 ja, 76 nej, 3 avstår; 28 frånvarande (omröstning 22).

Riksdagen beslutade att minister Wille Rydman har riksdagens förtroende.

Förtroende för statsrådet ”ja”, Antti Kurvinens förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 92 ja, 76 nej, 2 avstår; 29 frånvarande (omröstning 23).

Riksdagen beslutade att statsrådet har riksdagens förtroende.

Ärendet slutbehandlat.

6. Regeringens proposition till riksdagen om en andra tilläggsbudget för 2024

Regeringens proposition RP 54/2024 rd

Tilläggsbudgetmotion TBM 1-4/2024 rd

Utskottets betänkande FiUB 12/2024 rd

Enda behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 6 på dagordningen presenteras för enda behandling. Till grund för behandlingen ligger finansutskottets betänkande FiUB 12/2024 rd. Den allmänna debatten om ärendet avslutades i plenum 19.6.2024.

Nu följer detaljbehandling av propositionen om en tilläggsbudget.

Protokoll i sammandrag PRS 71/2024 rd

Följande ändringsförslag till tilläggsbudgeten, som hade lämnats in skriftligt till centralkansliet enligt godkända procedurer och delats ut till ledamöterna som numrerade kopior, framställdes:

1. Hanna Sarkkinen (vänst) understödd av Minja Koskela (vänst) 23.10.88: Momentet ökas med 200 000 euro, eftersom man inte bör avstå från A-Kruunu Oy, som producerar hyresbostäder till rimligt pris. (Reservation 4)
2. Hanna Sarkkinen (vänst) understödd av Minja Koskela (vänst) 23.10: Förslag till uttalande: "Riksdagen förutsätter att regeringen behåller statens minimiinnnehav på 100 procent i A-Kruunu, VR och Finavia samt på 50,1 procent i Posti och Gasum." (Reservation 4)
3. Hanna Sarkkinen (vänst) understödd av Minja Koskela (vänst) 23.10: Förslag till uttalande: "Riksdagen förutsätter att regeringen aktivt använder sin ägarmakt för att säkerställa det samhällseliga helhetsintresset och påskynda en hållbar omställning och ser över de bolagsspecifika ägarintressena så att de stämmer överens med detta mål." (Reservation 4)
4. Hanna Sarkkinen (vänst) understödd av Minja Koskela (vänst) 23.10: Förslag till uttalande: "Riksdagen förutsätter att den statliga ägaren aktivt arbetar för att säkerställa att Finland har ett omfattande nät av tillförlitlig och ekologiskt hållbar spårtrafik till ett rimligt pris." (Reservation 4)
5. Markus Lohi (cent) understödd av Eeva Kalli (cent) 30.10.64: Momentet ökas med ett anslag på 10 000 000 euro för finansiering av landsbygdsföretagens energiinvesteringar. (Reservation 2)
6. Markus Lohi (cent) understödd av Eeva Kalli (cent) 30: Förslag till uttalande: "Riksdagen förutsätter att regeringen återtar besparingarna i CAP-planen i regeringsprogrammet i sin helhet." (Reservation 2)
7. Pekka Aittakumpu (cent) understödd av Hanna-Leena Mattila (cent) 31.10.77: Momentet ökas med 3 600 000 euro för en vägplan för en omfartsväg på riksväg 4 vid Ijo. (TBM 1)
8. Mikko Savola (cent) understödd av Antti Kurvinen (cent) 31.10.77: Momentet ökas med 4 992 000 euro för planering av Sydbottenbanan. (TBM 2)
9. Timo Mehtälä (cent) understödd av Pekka Aittakumpu (cent) 31.10.77: Momentet ökas med 14 000 000 euro för att bygga om den södra järnvägsövergången vid riksväg 27 i Ylivieska. (TBM 4)
10. Hanna Sarkkinen (vänst) understödd av Minja Koskela (vänst) 35.01.01: Riksdagen stryker de delar av motiveringen till momentet som gör det möjligt att sälja A-Kruunu Oy samt omnämmandet av att 200 000 euro reserveras för utgifter som föranleds av försäljningen av bolaget. (Reservation 4)

Protokoll i sammandrag PRS 71/2024 rd

11. Markus Lohi (cent) understödd av Eeva Kalli (cent) 11.04.01: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart bereder en ny proposition genom vilken den jämkar den allmänna mervärdesskatten och höjningen av försäkringspremieskatten så att skattesatsen fastställs till 25 procent enligt den nordiska linjen och samtidigt skjuter upp skatten så att den träder i kraft den 1 januari 2025.” (Reservation 2)

13. Hanna Sarkkinen (vänst) understödd av Minja Koskela (vänst) 11.04.01: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen slopar sina planer på att höja den allmänna mervärdesskattesatsen till 25,5 procent och överföra de flesta varor och tjänster som omfattas av en skattesats på 10 procent till en skattesats på 14 procent.” (Reservation 4)

14. Hanna Sarkkinen (vänst) understödd av Minja Koskela (vänst) 11.04.01: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen ändrar sin skattepolitiska linje så att den blir mer rättvis och miljövänlig och i högre grad inkluderar dem som har de högsta inkomsterna och är mest förmögna.” (Reservation 4)

15. Pia Viitanen (sd) understödd av Suna Kymäläinen (sd) allmän motivering: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen gör den historiskt kraftiga höjningen av mervärdesskatten mer skälig och höjer den allmänna mervärdesskattesatsen med endast en procentenhet till 25 procent.” (Reservation 1)

16. Pia Viitanen (sd) understödd av Suna Kymäläinen (sd) allmän motivering: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att höjningen av den allmänna mervärdesskattesatsen skjuts upp så att den träder i kraft först den 1 januari 2025 för att företagen och konsumenterna ska ha tid att förbereda sig för och anpassa sig till förändringen för att på så sätt minimera de negativa effekterna.” (Reservation 1)

17. Pia Viitanen (sd) understödd av Suna Kymäläinen (sd) allmän motivering: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen återtar indexfrysningarna av förmåner när den höjer den allmänna mervärdesskattesatsen för att trygga försörjningen för ekonomiskt mer utsatta hushåll.” (Reservation 1)

18. Pia Viitanen (sd) understödd av Suna Kymäläinen (sd) allmän motivering: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart börjar bereda en betydande effektivisering av bostadspolitiken för att öka produktionen av bostäder till rimligt pris och lindra krisen i branschen samt att regeringen återtar de åtgärder som försvagar statens bostadsfond och de stora nedskärningarna i investeringsunderstödet för grupper med särskilda behov.” (Reservation 1)

19. Pia Viitanen (sd) understödd av Suna Kymäläinen (sd) allmän motivering: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen avstår från sitt projekt att sälja sitt innehav i A-Kruunu Oy och ser till att bolaget har förutsättningar att fullgöra sina uppgifter också i framtiden.” (Reservation 1)

20. Pia Viitanen (sd) understödd av Suna Kymäläinen (sd) allmän motivering: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen förelägger riksdagen åtgärder för att åter-

Protokoll i sammandrag PRS 71/2024 rd

gå till den linje som den parlamentariska arbetsgruppen har slagit fast inom trafikpolitiken.” (Reservation 1)

21. Krista Mikkonen (gröna) understödd av Inka Hopsu (gröna) allmän motivering: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att se över mervärdesbeskattningen så att den gynnar hållbar konsumtion och minskar olägenheterna för miljön och hälsan samt stärker statsfinanserna utan att öka fattigdomen.” (Reservation 3)

22. Krista Mikkonen (gröna) understödd av Inka Hopsu (gröna) allmän motivering: Förslag till uttalande: ”Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att gallra bland direkta miljöskadliga stöd och skattestöd.” (Reservation 3)

Betänkandet ”ja”, Hanna Sarkkinens förslag nr 1 ”nej”. Omröstningsresultat: 103 ja, 63 nej; 33 frånvarande (omröstning 1). Riksdagen godkände betänkandet.

Talman Jussi Halla-aho: Hanna Sarkkinens förslag nr 2 och Pia Viitanens förslag nr 19 gäller samma ärende, så först ställs Hanna Sarkkinens förslag nr 2 mot Pia Viitanens förslag nr 19 och därefter ställs det segrande förslaget mot betänkandet.

Omröstningsordningen godkändes.

1) Pia Viitanens förslag nr 19 ”ja”, Hanna Sarkkinens förslag nr 2 ”nej”. Omröstningsresultat: 150 ja, 17 nej; 32 frånvarande (omröstning 2). Vid denna omröstning segrade Pia Viitanens förslag.

2) Betänkandet ”ja”, Pia Viitanens förslag nr 19 ”nej”. Omröstningsresultat: 105 ja, 63 nej; 31 frånvarande (omröstning 3). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Hanna Sarkkinens förslag nr 3 ”nej”. Omröstningsresultat: 91 ja, 77 nej; 31 frånvarande (omröstning 4). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Hanna Sarkkinens förslag nr 4 ”nej”. Omröstningsresultat: 90 ja, 78 nej; 31 frånvarande (omröstning 5). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Markus Lohis förslag nr 5 ”nej”. Omröstningsresultat: 144 ja, 24 nej; 31 frånvarande (omröstning 6). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Markus Lohis förslag nr 6 ”nej”. Omröstningsresultat: 153 ja, 14 nej; 32 frånvarande (omröstning 7). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Pekka Aittakumpus förslag nr 7 ”nej”. Omröstningsresultat: 153 ja, 15 nej; 31 frånvarande (omröstning 8). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Mikko Savolas förslag nr 8 ”nej”. Omröstningsresultat: 149 ja, 19 nej; 31 frånvarande (omröstning 9). Riksdagen godkände betänkandet.

Protokoll i sammandrag PRS 71/2024 rd

Betänkandet ”ja”, Timo Mehtäläs förslag nr 9 ”nej”. Omröstningsresultat: 150 ja, 17 nej; 32 frånvarande (omröstning 10). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Hanna Sarkkinens förslag nr 10 ”nej”. Omröstningsresultat: 105 ja, 63 nej; 31 frånvarande (omröstning 11). Riksdagen godkände betänkandet.

Talman Jussi Halla-aho: Markus Lohis förslag nr 11 och Pia Viitanens förslag nr 15 och 16 samt Hanna Sarkkinens förslag nr 13 har samma innehåll, så först ställs Hanna Sarkkinens förslag nr 13 mot Markus Lohis och Pia Viitanens förslag 11, 15 och 16 med samma innehåll. Slutligen ställs det segrande förslaget mot betänkandet.

Omröstningsordningen godkändes.

1) Markus Lohis förslag nr 11 och Pia Viitanens förslag nr 15 och 16 ”ja”, Hanna Sarkkinens förslag nr 13 ”nej”. Omröstningsresultat: 149 ja, 19 nej; 31 frånvarande (omröstning 12). Vid denna omröstning segrade Markus Lohis förslag nr 11 och Pia Viitanens förslag nr 15 och 16.

2) Betänkandet ”ja”, Markus Lohis förslag nr 11 och Pia Viitanens förslag nr 15 och 16 ”nej”. Omröstningsresultat: 90 ja, 78 nej; 31 frånvarande (omröstning 13). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Hanna Sarkkinens förslag nr 14 ”nej”. Omröstningsresultat: 99 ja, 69 nej; 31 frånvarande (omröstning 14). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Pia Viitanens förslag nr 17 ”nej”. Omröstningsresultat: 105 ja, 63 nej; 31 frånvarande (omröstning 15). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Pia Viitanens förslag nr 18 ”nej”. Omröstningsresultat: 104 ja, 63 nej; 32 frånvarande (omröstning 16). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Pia Viitanens förslag nr 20 ”nej”. Omröstningsresultat: 105 ja, 63 nej; 31 frånvarande (omröstning 17). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Krista Mikkonens förslag nr 21 ”nej”. Omröstningsresultat: 105 ja, 63 nej; 31 frånvarande (omröstning 18). Riksdagen godkände betänkandet.

Betänkandet ”ja”, Krista Mikkonens förslag nr 22 ”nej”. Omröstningsresultat: 104 ja, 63 nej; 32 frånvarande (omröstning 19). Riksdagen godkände betänkandet.

Riksdagen godkände förslaget till en andra tilläggsbudget för 2024 i proposition RP 54/2024 rd enligt betänkandet. Riksdagen instämde i utskottets förslag att tilläggsbudgetmotionerna TBM 1—4/2024 rd förkastas. Riksdagen godkände utskottets förslag om tillämpningen av den andra tilläggsbudgeten för 2024.

Protokoll i sammandrag PRS 71/2024 rd

Talman Jussi Halla-aho: Slutligen ska riksdagen rösta om förslagen om misstroende. Under debatten har ledamot Markus Lohi understödd av Eerikki Viljanen och ledamot Hanna Sarkkinen understödd av ledamot Timo Furuholm framställt förslag om misstroende mot statsrådet. Förslagen finns i häftet med kopior som delats ut till ledamöterna.

1. Markus Lohi (cent) understödd av Eerikki Viljanen (cent) föreslår: ”Riksdagen konstaterar att finansministeriets senaste ekonomiska prognos visar att den panikåtgärd i regeringen Orpos andra tilläggsbudget 2024 som syftar till att höja den allmänna mervärdesskatten inte bidrar till att hålla Finlands offentliga finanser på den bättre sidan av 3,5-procentsgränsen, eftersom regeringen har försummat att stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt, oförsiktigt genomfört skattesänkningar med skuldpengar och överskattat möjligheterna att uppnå snabba besparingar inom social- och hälsovårdstjänsterna. Riksdagen konstaterar att i stället för människors välfärd och ekonomi är det arbetslösheten och konkurserna som ökar, och den offentliga skuldsättningen kan inte stoppas. Till följd av detta håller botten på att gå ur regeringens ekonomiska politik och mer allmänt genomförandet av regeringsprogrammet, och regeringen har därför inte riksdagens förtroende.” (Reservation 2)

2. Hanna Sarkkinen vänst föreslår: ”Petteri Orpos regering har beslutat att minska statens strategiska ägarroll på ett sätt som får långtgående negativa konsekvenser. Statens järnvägsbolag VR öppnas för privata aktörers vinststrävan, vilket äventyrar en fungerande, omfattande, skäligt prissatt och ekologiskt hållbar spårtrafik i Finland. Detsamma gäller Finavia. I och med att statsbolagens innehavsgränser minskar är man i stor utsträckning beredd att avstå från den statliga styrningsmakten i fråga om Posti och Gasum. Genom tilläggsbudgeten eftersträvas mandat att sälja det helt och hållet statliga ägda A-Kruunu Oy som bygger hyresbostäder till rimligt pris. Detta trots att de samhällsreaterade grunderna för bolagets verksamhet i nuläget snarare stärks än försvagas. I en situation där vi samtidigt måste kunna trygga högklassiga offentliga tjänster på olika håll i Finland och genomföra en snabb och hållbar strukturomvandling i samhället och ekonomin bör regeringen stärka den strategiska ägarpolitiken som tjänar samhällets helhetsintresse. Samlingspartiets och Sannfinländarnas regering agerar dock på annat sätt när de förbereder sig för försäljning av statens strategiska bolagsegendom. Följaktligen konstaterar riksdagen att regeringen inte har riksdagens förtroende.” (Reservation 4)

Redogörelsen godkändes.

Talman Jussi Halla-aho: Först ställs Hanna Sarkkinens förslag mot Markus Lohis förslag och slutligen verkställs omröstning om huruvida statsrådet har riksdagens förtroende.

Omröstningsordningen godkändes.

1) Markus Lohis förslag ”ja”, Hanna Sarkkinens förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 160 ja, 8 nej; 31 frånvarande (omröstning 20). Vid denna omröstning segrade Markus Lohis förslag.

Protokoll i sammandrag PRS 71/2024 rd

2) Förtroende för statsrådet ”ja”, Markus Lohis förslag ”nej”. Omröstningsresultat: 93 ja, 78 nej; 28 frånvarande (omröstning 21).

Riksdagen beslutade att statsrådet har riksdagens förtroende. Ärendet slutbehandlat.

7. Debattinitiativ om likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering

Debattinitiativ DI 17/2024 rd

Debatt

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 7 på dagordningen är en aktuell debatt om likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering.

Den aktuella debatten inleds med ett anförande av debattinitiativets första undertecknare, riksdagsledamot Tytti Tuppurainen. Följande anförande hålls av statsminister Petteri Orpo. Därefter ger jag ordet för repliker enligt eget övervägande. Ledamöterna kan anmäla sig för repliker i plenum genom att trycka på knapp V. För debatten reserveras en timme. — Ledamot Tuppurainen, varsågod.

Debatt

Ärendet slutbehandlat.

8. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 84 och 85 b § i mervärdesskattelagen och 3 § i lagen om skatt på vissa försäkringspremier

Regeringens proposition RP 61/2024 rd

Utskottets betänkande FiUB 11/2024 rd

Andra behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 8 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu antas eller förkastas. — Debatt, ledamot Mikkonen, Krista, varsågod.

Debatt

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.

9. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om välfärdsområden och till lagar som har samband med den

Regeringens proposition RP 2/2024 rd

Utskottets betänkande FvUB 11/2024 rd

Protokoll i sammandrag PRS 71/2024 rd

Andra behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 9 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu antas eller förkastas. — Ledamot Räsänen, Hanna, varsågod.

Debatt

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.

10. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 20 och 21 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel

Regeringens proposition RP 28/2024 rd
Utskottets betänkande FvUB 12/2024 rd

Andra behandlingen

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 10 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslaget kan nu antas eller förkastas. — Debatten börjar. Ledamot Peltonen.

Debatt

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.

11. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen och 2 § i lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete

Regeringens proposition RP 26/2024 rd
Utskottets betänkande FvUB 13/2024 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 11 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger förvaltningsutskottets betänkande FvUB 13/2024 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen. — Debatten börjar. Ordförande Peltokangas, presentationsanförande.

Debatt

Riksdagen avslutade den allmänna debatten och avbröt behandlingen av ärendet.

12. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av medborgarskapslagen

Regeringens proposition RP 27/2024 rd

Protokoll i sammandrag PRS 71/2024 rd

Utskottets betänkande FvUB 14/2024 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 12 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger förvaltningsutskottets betänkande FvUB 14/2024 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Den allmänna debatten börjar. Presentationsanförande, utskottets ordförande Peltokangas, varsågod.

Debatt

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 27/2024 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.

13. Nästa plenum

Riksdagens nästa plenum är på fredag 28.6.2024 kl. 10.00. Plenum avslutades kl. 15.21.